

PERAKENDE TİCARETİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN

(Resmî Gazete ile yayımı: 29/01/2015 Sayı: 29251)

Kanun No
6585

Kabul Tarihi
14/1/2015

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçiş işlemlerinin kolaylaştırılması, perakende ticaretin serbest piyasa ortamında etkin ve sürdürülebilir rekabet şartlarına göre yapılması, tüketicinin korunması, perakende işletmelerin dengeli bir şekilde büyüme ve gelişmesinin sağlanması ve perakende işletmelerin faaliyetleri ile bunların birbirleri, üretici ve tedarikçilerle ilişkilerinin düzenlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun; perakende işletmelerin açılış, faaliyet ve denetimlerine ilişkin usul ve esaslar ile bu Kanunun uygulanmasında Bakanlık, yetkili idare ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.

(2) Hizmet sektöründe faaliyet gösteren işletmelerden açılış ve/veya faaliyete geçiş süreci ile faaliyetleri özel kanunlarla düzenlenenler bu Kanun kapsamı dışındadır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Alışveriş merkezi: Bir yapı veya alan bütünlüğü olan, içinde büyük mağaza ve/veya beslenme, giyinme, eğlenme, dinlenme, kültürel ve benzeri ihtiyaçların bir kısmının veya tamamının karşılandığı diğer işyerleri bulunan, merkezi bir yönetime ve ortak kullanım alanları ile yönetmelikle belirlenen diğer niteliklere sahip işletmeyi,

b) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

c) Bayi işletme: Sözleşmeye dayalı olarak bir işletmenin mal ve hizmetlerinin satışına aracılık eden ve kendi adına bağımsız çalışan işletmeyi,

ç) Büyük mağaza: Hangi ad altında olursa olsun, tüketim mallarının kısmen veya tamamen perakende satışının yapıldığı, en az dört yüz metrekare satış alanına sahip işletmeyi,

d) Esnaf ve sanatkâr işletmesi: 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde tanımlanan esnaf ve sanatkârlarca işletilen işletmeyi,

e) Hızlı tüketim malı: Gıda, içecek, temizlik ve kişisel bakım ürünlerini,

f) Mağaza markalı ürün: Büyük mağaza veya zincir mağazanın, başkalarına ürettirerek kendi ad veya markasıyla işyerinde sattığı ve bunların fiyat, ambalaj veya tanıtımı üzerinde kontrole sahip olduğu ürünü,

g) Meslek kuruluşu: Esnaf ve sanatkârlar odaları birliği ile ticaret ve sanayi odasını, ticaret ve sanayi odalarının ayrı kurulduğu yerlerde ticaret odasını,

ğ) Özel yetkili işletme: Sözleşmeye dayalı olarak bir işletmenin, yönetim ve organizasyon ile dağıtım veya pazarlama teknolojileri gibi konularda bilgi ve desteğini almak suretiyle bu işletmenin mal veya hizmetinin satışı üzerindeki imtiyaz hakkını bedel, bölge ve süre gibi belirli şartlar ve sınırlamalar dâhilinde kullanan bağımsız ticari işletmeyi,

h) Perakende bilgi sistemi (PERBİS): Perakende işletmelerin açılış ve faaliyeti ile kapanışında gerekli başvuru ve diğer işlemlerin tek merkeze yapılmasını ve bu merkezden sonuçlandırılmasını sağlayan elektronik bilgi sistemini,

ı) Perakende işletme: Alışveriş merkezi, büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme, özel yetkili işletme, perakende ticaretle uğraşan diğer ticari işletmeler ile esnaf ve sanatkâr işletmelerini,

i) Perakende ticaret: Mal ve hizmetlerin perakende işletmelerce satışı ve pazarlanmasıyla ilgili faaliyetler bütünü,

j) Satış alanı: Münhasıran büro amaçlı kullanılan işyerleri ile konaklama, depolama, üretim tesis ve alanları ile ortak kullanım alanları hariç olmak üzere; alışveriş merkezlerinde işyerlerinin toplam alanlarını, büyük mağaza ve zincir mağazalarda ise doğrudan satış yapılan ve aracı satıcılara kiralanan alanları,

k) Üst meslek kuruluşu: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonunu,

l) Yetkili idare: İşyeri açma ve çalışma ruhsatını vermeye yetkili belediye veya il özel idareleri ile diğer idareleri,

m) Zincir mağaza: Benzer çeşitlilikteki tüketim mallarının hangi ad altında olursa olsun kısmen veya tamamen perakende satışının yapıldığı, aynı gerçek veya tüzel kişi sahipliğinde bir merkeze bağlı olarak faaliyet gösteren; içlerinden en az biri büyük mağaza niteliğini taşıyan en az beş şubeye sahip işletmeyi veya her biri dört yüz metrekarenin altında satış alanına sahip en az on şubesi bulunan işletmeyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Perakende Bilgi Sistemi, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Verilmesi

Perakende bilgi sistemi

MADDE 4- (1) Perakende işletmelerin açılış ve faaliyeti ile kapanışında gerekli başvuru ve diğer işlemlerin yapılması, ilgili kurum ve kuruluşlara iletilmesi, değerlendirilmesi, sonuçlandırılması ve bu işletmelere yönelik veri tabanının oluşturulması ile bilgi paylaşımının sağlanması amacıyla Bakanlık bünyesinde kısa adı PERBİS olan perakende bilgi sistemi kurulur.

(2) PERBİS, Bakanlıkça ilgili kurum ve kuruluşların erişimine açılır ve bu kurum ve kuruluşlar nezdinde kurulan elektronik kayıt sistemleriyle çevrimiçi olarak birbirine bağlanır.

(3) PERBİS'in kurulum, işletim ve diğer giderleri ile PERBİS'e bilgi ve belge aktarımına ilişkin giderler, Bakanlığın talebi üzerine Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin bütçesinden karşılanır. PERBİS'in işletim giderleri ile diğer giderleri için anılan Birliğin bütçesine her yıl ödenek konulur. Bu ödeneğin miktarı, yıllık bütçenin yüzde birini geçemez. Birliğin bütçesinden karşılanacak meblağın yeterli olmaması hâlinde söz konusu giderler, Bakanlık bütçesine konulan ödenekten karşılanır.

(4) PERBİS'te yer alacak ve erişime açılacak bilgiler ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmesi

MADDE 5- (1) İşyeri açma ve çalışma ruhsatı PERBİS üzerinden verilir. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı başvurusu, doğrudan veya PERBİS üzerinden yetkili idareye yapılır. Doğrudan yapılan başvurular, yetkili idare tarafından PERBİS'e işlenir.

(2) Yetkili idare tarafından yapılan ön değerlendirme sonucu uygun bulunan başvurular; başvuru tarihinden itibaren en geç üç iş günü içinde, perakende işletmenin açılış ve faaliyete geçişinde gerekli kayıt ve benzeri işlemleri yapmakla görevli ve yetkili kurum ve kuruluşlara PERBİS üzerinden iletilir. Bu iletimle birlikte, ilgili kurum ve kuruluşlara da gerekli başvuru yapılmış sayılır.

(3) İlgili kurum ve kuruluşlar tarafından, mevzuatı çerçevesinde gerekli değerlendirmeler yapılır ve yönetmelikle belirlenen esaslara uygun olarak perakende işletmenin açılış ve faaliyete geçişi için gerekli olan bilgi ve belgeler PERBİS'e işlenerek yetkili idareye iletilir.

(4) Mevzuatta öngörülen şartları taşıyan perakende işletmelere, yetkili idare tarafından PERBİS üzerinden işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenir.

(5) Başvurusu uygun bulunmayanlara, sonuç en geç otuz gün içinde gerekçeli olarak tebliğ edilir.

(6) Ruhsat değişikliğine ilişkin işlemler de PERBİS üzerinden gerçekleştirilir.

(7) Büyükşehirlerde, alışveriş merkezlerine yapı ruhsatı, yapı kullanma izin belgesi ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı vermeye büyükşehir belediyeleri yetkilidir. Alışveriş merkezi projesi için yapı ruhsatı verilirken, üst meslek kuruluşlarının görüşü alınır. Bu kuruluşlar görüşlerini on beş iş günü içinde bildirir.

(8) Üçüncü fıkrada öngörülen esaslar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar İçişleri Bakanlığının görüşü alınarak hazırlanan yönetmelikle belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İlke ve Kurallar

Prim ve bedel talebi

MADDE 6- (1) Büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmeler; üretici veya tedarikçiden mağaza açılışı ve tadilatı, ciro açığı, banka ve kredi kartı katılım bedeli ve benzeri adlar altında ürün talebini doğrudan etkilemeyen herhangi bir prim veya bedel talep edemez.

(2) Birinci fıkrada sayılan perakende işletmeler, satışa konu ürünün talebini doğrudan etkileyen reklam, anons veya raf tahsisi gibi hizmetlerden dolayı üretici veya tedarikçiden, sözleşmede türü ve oranı belirtilmedikçe prim ya da bedel talebinde bulunamaz. Bu hâlde, prim veya bedel talebinin sözleşme süresiyle sınırlı olması ve prim ya da bedel talebine konu olan ürünün sözleşme süresince rafta satışa sunulması zorunludur.

Ödeme süresi

MADDE 7- (1) Üreticiler veya tedarikçiler ile perakende işletmeler arasındaki alım satım işlemlerinden kaynaklı ödemelerin, sözleşmede öngörülen tarihte yapılması esastır. Ancak, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarına ilişkin ödemelerin süresi; alacaklı üretici veya tedarikçinin küçük işletme, borçlunun ise büyük ölçekli işletme olduğu hâllerde teslim tarihinden itibaren otuz günü geçemez.

(2) Bu maddede düzenlenmeyen hususlarda 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1530 uncu maddesi hükümleri uygulanır.

Mağaza markalı ürün

MADDE 8- (1) Yurt içinde üretilen ve hızlı tüketim malı niteliği taşıyan mağaza markalı ürünlerin üzerinde ve/veya ambalajında, perakendecinin ad, unvan veya markasının yanı sıra üreticinin ad, unvan ya da markasına da uygun ve kolay okunabilir bir şekilde yer verilir.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Kampanyalı satış ve alışveriş festivali

MADDE 9- (1) Perakende işletmeler, 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve ilgili diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uymak kaydıyla indirimli veya promosyonlu satış kampanyaları düzenleyebilir. Ancak kampanyanın süresi; işyeri açılışı, devri, kapanışı, adres veya faaliyet konusu değişikliğinde üç ayı, 6102 sayılı Kanun hükümlerine göre tasfiye durumunda ise altı ayı geçemez. Perakende işletmeler başlangıç ve bitiş süresi belli olmayan indirimler yapamaz.

(2) Mahalli idareler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile bunların ortağı olduğu şirketler ve diğer tüzel kişiler; birlikte veya bağımsız olarak, perakende işletmelerin katılımıyla, yılın belli dönemlerinde, ilçe, il, bölge veya ülke düzeyinde alışveriş festivali düzenleyebilir. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu festivaller için ayıracakları ödenek miktarı, bütçelerinin yüzde beşini geçemez. Alışveriş festivalinin başlangıç ve bitiş tarihleri ile festivalin programı ve uygulama alanı önceden Bakanlığa bildirilir.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Sürekli indirimli satış

MADDE 10- (1) Sürekli indirimli satış; seri sonu, sezon sonu, ihraç fazlası, kusurlu ve benzeri malların, perakende işletmelerce, indirimli fiyattan veya malların fabrika çıkış fiyatı üzerinden yıl boyunca satılmasıdır.

(2) Sürekli indirimli satış yapan perakende işletmelerin ön cephesinde ve mağaza içlerinde, kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde bu satış türünü gösterir ya da çağrıştırır ibarelere yer verilir. Bu ibarelerin alışveriş merkezlerince kullanımı, içerisinde yer alan perakende işletmelerin tamamının birinci fıkrada kapsamında faaliyet göstermesine; alışveriş merkezi içinde bulunanlar da dâhil diğer perakende işletmelerce kullanımı ise satışa sunulan malların en az yüzde yetmişinin aynı fıkra da belirtilen niteliklere sahip olmasına bağlıdır.

(3) Sürekli indirimli satışa konu mallar ve alışveriş merkezi yönetimlerinin bu madde kapsamındaki yükümlülükleri ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

Ortak kullanım alanları

MADDE 11- (1) Alışveriş merkezlerinde, satış alanının en az binde beşine tekabül eden alanın sosyal ve kültürel etkinliklerin düzenlenmesi amacıyla ayrılması zorunludur. Bakanlık, bu oranı bir katına kadar artırmaya veya yarısına kadar azaltmaya yetkilidir.

(2) Alışveriş merkezlerinde, acil tıbbi müdahale ünitesi, ibadet yeri, bebek bakım odası, çocuk oyun alanı gibi ortak kullanım alanları oluşturulur.

(3) Alışveriş merkezlerinde yer alan ortak kullanım alanları, engelliler ile yaşlı ve çocukların ihtiyaçları dikkate alınarak oluşturulur.

(4) Ortak kullanım alanları ile bunların niteliklerine, bu alanlara ilişkin ortak giderlere ve bu giderlere katılıma, giderlere katılanların bilgilendirilmesine ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

Yer ve raf tahsisi

MADDE 12- (1) Alışveriş merkezlerinde, esnaf ve sanatkâr işletmecilerine rayiç bedel üzerinden kiraya verilmek üzere, toplam satış alanının en az yüzde beşi oranında yer ayrılır. Bu yerler; esnaf ve sanatkâr işletmecilerinden yeteri kadar talep olmaması veya boşalan yerlerin duyuru tarihinden itibaren yirmi gün içinde doldurulamaması hâlinde, diğer talep sahiplerine de kiralanabilir.

(2) Alışveriş merkezlerinde; geleneksel, kültürel veya sanatsal değeri olan kaybolmaya yüz tutmuş meslekleri icra edenlere kiraya verilmek üzere, toplam satış alanının en az binde üçü oranında yer ayrılır. Bu yerlerin kira bedeli, rayiç bedelinin dörtte birinden fazla olamaz. Söz konusu meslekler, ilgili üst meslek kuruluşunun görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir ve ilan edilir.

(3) Hızlı tüketim mallarının satışının yapıldığı büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmelerde satış alanlarının en az yüzde birine tekabül edecek şekilde raf alanı, mağazanın bulunduğu ilde üretilmesi kaydıyla coğrafi işaretli olarak tescil edilen veya coğrafi işaretli olarak tescil edilmemiş olsa bile meslek kuruluşlarının uygun görüşü alınarak ticaret il

müdürlüklerince belirlenen hızlı tüketim malı niteliği taşıyan yöresel ürünlerin satışına ayrılır. Yöresel ürünlerle doldurulamayan raf alanları, diğer ürünlerin satışı amacıyla kullanılabilir.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Çalışma saatleri

MADDE 13- (1) Mesleğe, mevsime ve turizme özgü şartlar ve benzeri hususlar gözetilerek perakende işletmelerin bir kısmının veya tamamının çalışma saatleri, meslek kuruluşlarının müşterek teklifi üzerine yetkili idarenin görüşü alınmak suretiyle vali tarafından belirlenebilir. Esnaf ve sanatkâr işletmelerinin çalışma saatlerinin belirlenmesinde, meslek kuruluşunca ilgili esnaf ve sanatkâr odasının görüşü alınır.

(2) Üst meslek kuruluşlarının müşterek teklifi üzerine, faaliyet kollarına göre perakende işletmelerin çalışma saatlerinin bölge veya ülke düzeyinde belirlenmesine Bakanlık yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tedarik ve Dağıtım Kooperatifleri ile Perakendeciler Konseyi

Tedarik ve dağıtım kooperatifleri

MADDE 14- (1) Esnaf ve sanatkâr işletmelerince satışa sunulan malların etkin bir şekilde piyasadan temini amacıyla esnaf ve sanatkârların üyesi olduğu tedarik ve dağıtım kooperatifleri kurulabilir. Bu kooperatiflerin kuruluşu ve ana sözleşme değişikliği Bakanlık iznine tabidir.

(2) Kooperatif ortaklarının en az iki yıl kesintisiz olarak 5362 sayılı Kanuna tabi odalara kayıtlı olması şarttır. Bakanlık; bu kooperatiflerin ortaklık şartlarını, kuruluşunda aranacak asgari sermaye miktarını ve ortak sayısını belirlemeye, örnek ana sözleşmelerini düzenlemeye, güvenli, açık ve istikrarlı bir şekilde faaliyet göstermelerine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir.

(3) 5362 sayılı Kanuna tabi esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının yönetim ve denetim kurulu üyeleri, görev yaptıkları sürece, bu madde kapsamında kurulmuş olan kooperatiflerin yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar.

Perakendeciler Konseyi

MADDE 15- (1) Perakende ticaretin bu Kanunun amacına uygun olarak yapılmasının sağlanması hususunda karşılıklı bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak, sektöre yönelik politika oluşturulmasına katkı sağlamak, sorunları tespit etmek, alınacak önlemleri belirlemek ve ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğini sağlamak üzere Bakanlığın koordinatörlüğünde Perakendeciler Konseyi oluşturulur. Yılda en az bir kez toplanacak Konseyin sekretarya hizmetleri Bakanlık İç Ticaret Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür.

(2) Perakendeciler Konseyinin kuruluşu ve çalışmasına ilişkin giderler ile harcırah giderleri ve sair harcamalar Bakanlık bütçesine konulan ödenekten karşılanır.

(3) Perakendeciler Konseyinin oluşumu, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki, Denetim ve Ceza

Görev ve yetkiler

MADDE 16- (1) Bakanlık;

a) Perakende sektörünün ve perakende işletmelerin ülke genelinde dengeli bir şekilde yayılması, büyümesi ve gelişmesine yönelik çalışmalar yapmaya,

b) Taşınmaz ve ikinci el motorlu kara taşıtı alım satımı gibi ticari faaliyetleri yürütenlere yönelik mesleki davranış kurallarını belirlemeye ve bu faaliyetlerin yürütülmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya,

c) İstatistiki bilgileri derlemeye, düzenlemeye ve yayımlamaya,

ç) Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak oluşan tereddütleri gidermeye, ikincil düzenlemeler yapmaya ve her türlü idari tedbiri almaya, görevli ve yetkilidir.

(2) Bakanlar Kurulu;

a) Bakanlığın üst meslek kuruluşlarının görüşlerini de alarak oluşturacağı teklifi üzerine, faaliyet konusu ve kollarına göre perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçişinde, işletme sayısı ve bunların birbirlerine yakınlığı, ulaşım imkânları, işletmelerin çevreye, altyapıya ve trafiğe getireceği yükler ile can ve mal güvenliği riski gibi ekonomik, sosyal, demografik ve çevresel faktörler açısından gözetilecek kriterleri belirleyerek, PERBİS işyeri açma ve çalışma ruhsatı onay sürecine dâhil edilmek üzere belirlediği kriterleri Bakanlığa iletmeye ve bu hususlara ilişkin usul ve esasları yönetmelikle düzenlemeye,

b) İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlığın uygun görüşü üzerine, 14/6/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda belirtilen diğer müesseseler ile bu Kanunun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki işletmelerin açılış ve faaliyeti ile kapanış işlemlerinin PERBİS üzerinden gerçekleştirilmesine yönelik konularda karar vermeye ve bu hususlara ilişkin usul ve esasları yönetmelikle düzenlemeye,

c) Bu Kanun kapsamına giren hizmet sektöründeki işletmeleri faaliyet konusu, bulunduğu yerleşim yeri veya kolları bazında, Bakanlığın teklifi üzerine kapsam dışında tutmaya,

yetkilidir.

(3) Üst meslek kuruluşları, ikinci fıkranın (a) bendine göre verecekleri görüşlerini otuz gün içinde Bakanlığa bildirir.

Denetim

MADDE 17- (1) Bakanlık, bu Kanunun uygulanması, uygulamada çıkan sorunlar ve şikâyetlerle ilgili olarak perakende işletmeler nezdinde denetim yapmaya yetkilidir.

(2) Yetkili idareler, yetki alanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla, doğrudan veya Bakanlığın talebi üzerine, bu Kanun hükümleri çerçevesinde perakende işletmeler nezdinde ön inceleme mahiyetinde olmak üzere gerekli denetim ve uygulamaları yapmak ve önlemleri almakla görevli ve yetkilidir.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Ceza hükümleri

MADDE 18- (1) Diğer kanunlara göre daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, bu Kanunun;

a) 6 ncı maddesine aykırı hareket edenlere, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir aykırılık için haksız olarak alınan prim ve bedel tutarında,

b) 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket eden büyük mağaza ve zincir mağazalara, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir ürün grubu için on bin Türk lirası,

c) 9 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirası,

ç) 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, ayrılması gereken alandan ayrılmayan her bir metrekare için yirmi bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,

d) 11 inci maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, her bir aykırılık için elli bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,

e) 12 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına aykırı hareket eden alışveriş merkezlerine, ayrılması gereken yerden ayrılmayan her bir metrekare için metrekare başına düşen rayiç kira bedeli tutarında, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,

f) 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere, her bir mağazası ya da şubesi için yirmi bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,

g) 13 üncü maddesine göre belirlenen çalışma saatlerine aykırı hareket edenlere bin Türk lirası,

ğ) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine istinaden belirlenen davranış kurallarına ve yapılan düzenlemelere aykırı hareket edenlere üç bin Türk lirası,

h) Bu Kanun çerçevesinde Bakanlıkça alınan tedbirlere ve yapılan ikincil düzenlemelere uymayanlara ve denetime yetkili olanlarca istenilen defter, belge ve diğer kayıtlar ile bunlara ilişkin bilgileri vermeyenlere veya eksik verenlere ya da denetim elemanlarının görevlerini yapmalarını engelleyenlere iki bin Türk lirası,

idari para cezası verilir.

(2) Birinci fıkranın (c), (ğ) ve (h) bentlerinde öngörülen cezalar; fiilin büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme tarafından işlenmesi hâlinde beş katı, alışveriş merkezi tarafından işlenmesi hâlinde ise on katı uygulanır.

(3) Birinci fıkranın (g) bendinde öngörülen ceza; fiilin büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme tarafından işlenmesi hâlinde yirmi katı, alışveriş merkezi tarafından işlenmesi hâlinde ise elli katı uygulanır.

(4) Birinci fıkranın (h) bendinde öngörülen idari para cezalarını Bakanlık, diğer idari para cezalarını ise doğrudan veya Bakanlığın talebi üzerine yetkili idareler uygulamaya yetkilidir. İdari para cezası uygulama yetkisi Bakanlıkta İç Ticaret Genel Müdürlüğüne devredilebilir.

(5) Bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (g), (ğ) ve (h) bentlerinde belirtilen idari para cezalarının verilmesini gerektirir fiilin bir takvim yılı içinde tekrarı hâlinde, her bir tekrar için iki katı idari para cezası uygulanır.

(6) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

MADDE 19- 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “açacaklardan, meslek odaları ise işyeri sahibi olarak üye kaydı yaptıracaklardan, ustalık belgesi istemek zorundadır.” ibaresi “açılışında, esnaf ve sanatkârlar ile tacirlerin kendilerinden veya işyerinde her bir meslek dalında çalıştırdıkları en az birer çalışanından ustalık belgesi ya da en az ön lisans diploması istemek zorundadır.” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 20- 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 102 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 102- Odaya kayıt sırasında, ticaret siciline kayıtlı olanlardan 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda öngörülen ustalık belgesi veya muadili belgeler istenmez.”

MADDE 21- 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sicil ve oda tarafından, esnaf ve sanatkârlardan kayıt sırasında 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda öngörülen ustalık belgesi veya muadili belgeler istenmez.”

MADDE 22- 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnemenin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “, Merkezi Sicil Kayıt Sistemini kurmak, işletmek ve bu sistemin diğer kurum ve kuruluşlar nezdinde tutulan kayıt sistemleriyle bağlanmasına ilişkin çalışmaları yürütmek” ibaresi madde metninden çıkarılmış, (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı

maddeye (f) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“f) Elektronik ticarete yönelik düzenlemeler yapmak, bu konuda mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek, elektronik ticaretin gelişimine ilişkin çalışmalar yapmak ve gerekli tedbirleri almak.”

“g) İlgili Kanun kapsamında, esnaf ve sanatkâr işletmelerinin ticari faaliyetlerini ilgilendiren hususlarda ilgili Genel Müdürlükle işbirliği içinde hareket etmek suretiyle perakende ticarete yönelik düzenlemeler yapmak, perakende ticarete ilişkin mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek, perakende sektörünün sağlıklı bir şekilde büyümesi ve gelişmesine yönelik çalışmalar yapmak ve gerekli tedbirleri almak.

ğ) Sergi, panayır ve tanıtım günleri gibi organizasyonların düzenlenmesine izin vermek ve bu organizasyonların düzenlenmesi ile faaliyetlerine yönelik düzenlemeler yapmak.

h) Yurt içi fuarlara ilişkin düzenlemeler yapmak.

ı) Merkezi Sicil Kayıt Sistemini, Hal Kayıt Sistemini ve Perakende Bilgi Sistemini kurmak, işletmek, bu sistemlerin diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları nezdinde tutulan kayıt sistemleriyle bağlanmasına ilişkin çalışmalar yapmak ve gerektiğinde bu sistemleri söz konusu kurum ve kuruluşların erişimine açmak ve bu sistemlerce üretilen istatistiki bilgileri derlemek ve yayımlamak.”

MADDE 23- 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine “bilgi sistemi oluşturmak” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve bu sistemce üretilen istatistiki bilgileri derlemek ve yayımlamak” ibaresi ile aynı fıkraya (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“ç) Perakende ticarete ilişkin mevzuat çerçevesinde esnaf ve sanatkâr işletmelerinin ticari faaliyetine yönelik çalışmalar ve düzenlemeler yapmak ve gerekli tedbirleri almak.”

MADDE 24- 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Gümrük ve Ticaret Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

(2) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesi ve merkezi yönetim bütçe kanunları kapsamında yapılacak atamalar dışında, merkezi yönetim bütçe kanunlarında yer alan kısıtlamalara tabi olmaksızın, toplam 3000 adedi geçmemek üzere Bakanlık tarafından belirlenecek boş kadrolara atama yapılabilir.”

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 25- (1) 2/1/1924 tarihli ve 394 sayılı Hafta Tatili Hakkında Kanun hükümleri perakende işletmeler hakkında uygulanmaz.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) PERBİS kuruluncaya kadar, perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçiş işlemleri ilgili mevzuatına göre yürütülür.

(2) İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmesi sürecinde yer alan yetkili idareler ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlar; Bakanlığın koordinasyonunda, teknik ve personel altyapıları ile gerekli diğer hususları PERBİS kuruluncaya kadar tamamlayarak bilgi sistemlerini PERBİS’le uyumlu hâle getirir.

(3) Perakende işletmelere ait gerekli bütün bilgiler, kurulmasından itibaren en geç bir yıl içinde Bakanlığın koordinasyonunda yetkili idare tarafından PERBİS’e aktarılır. Bakanlık, bu süreyi birer yılı geçmemek üzere en fazla iki defa uzatmaya yetkilidir.

(4) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yapı ruhsatı almış olmakla birlikte işyeri açma ve çalışma ruhsatı almamış olan alışveriş merkezleri hakkında 5 inci maddenin yedinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

(5) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce perakende işletmelerin almış olduğu işyeri açma ve çalışma ruhsatları geçerliliğini korur.

(6) Sürekli indirimli satış yapan perakende işletmeler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde durumlarını 10 uncu maddeye uygun hâle getirir.

(7) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işyeri açma ve çalışma ruhsatı almış olan alışveriş merkezlerinde, 11 inci maddede öngörülen ortak kullanım alanları, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde oluşturulur.

(8) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, alışveriş merkezlerinde boşalan satış alanları 12 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen orana ulaşılan kadar esnaf ve sanatkâr işletmecilerine öncelik verilmek suretiyle kiralanır.

(9) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, alışveriş merkezlerinde boşalan satış alanları 12 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen orana ulaşılan kadar geleneksel, kültürel ve sanatsal değeri olan kaybolmaya yüz tutmuş meslekleri icra edenlere kiralanır.

(10) 12 nci maddenin üçüncü fıkrasında, hızlı tüketim mallarının satışının yapıldığı büyük mağaza ve zincir mağazalarda yöresel ürünler için öngörülen raf tahsisi, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılır.

(11) Bu maddenin altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu ve onuncu fıkralarına aykırı hareket edenlere, bu Kanunun 18 inci maddesinde ilgili aykırılık için öngörülen cezalar, aynı maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde uygulanır.

(12) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Bakanlık tarafından dokuz ay içinde yürürlüğe konulur.

Yürürlük

MADDE 26- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

1 SAYILI LİSTE

KURUMU : GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>	<u>TOPLAM KADRO ADEDİ</u>
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	2	2
GİH	Daire Başkanı	1	10	10
GİH	Hukuk Müşaviri	1	3	3
GİH	Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi	1	40	40
GİH	Gümrük ve Ticaret Müfettişi	3	20	20
GİH	Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcısı	7	40	40
GİH	Gümrük ve Ticaret Uzmanı	5	174	174
GİH	Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı	8	250	250
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	5	5	5
GİH	Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	8	5	5
GİH	Bölge Amiri	5	1	1
GİH	Kısım Amiri	5	3	3
GİH	Mütercim	6	2	2
GİH	Muhafaza Memuru	3	4	4
GİH	Muhafaza Memuru	5	40	40
GİH	Muhafaza Memuru	6	106	106
TOPLAM			705	705

KURUMU : GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST</u>	<u>TOPLAM</u>
GİH	Bölge Amiri	5	26	26
GİH	Kısım Amiri	5	35	35
GİH	Muayene Memuru	6	500	500

6585**14/1/2015**

GİH	Muhafaza Memuru	7	650	650
GİH	Memur	7	240	240
TH	Mühendis	6	15	15
TH	Tekniker	7	15	15
TH	Teknisyen	7	19	19
TOPLAM			1500	1500

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
86	130	181
98	34	194
99	41	854:900
100	42	53:105, 108:121

I- Gerekçeli 675 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 42 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali İçişleri Komisyonu, Plan ve Bütçe Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Adalet Komisyonu, Esas Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu görüşmüştür.

III- Esas No. 1/974, 2/7, 2/175, 2/1561, 2/2271, 2/2527, 2/2528